

Domácí vězení

Abstrakt

Cílem rigorózní práce je pojmout problémově platnou *de lege lata* právní úpravu alternativního trestu domácího vězení s ohledem na rekodifikaci trestního zákoníku včetně novelizovaných legislativních úprav a vymezit náměty *de lege ferenda* v procesu legislativní tvorby práva. Směrodatné bylo zmapovat předmětnou problematiku a analyzovat poznatky logicky se prolínající, ke kterým dospěla právní nauka a aplikační praxe.

Obecnou koncepci trestu domácího vězení je možno považovat za správnou, objektivně se však zatím pevně nezakotvil v našem právním systému, poněvadž se nepodařilo optimálně propojit hmotněprávní a procesněprávní legislativní stránku s aplikační praxí. Hlavním důvodem je rozpor mezi deklarovanými zájmy státu, reálným právním prostředím a státem nevytvořených podmínek neumožňující optimální naplnění požadavku. Aktuálně je *de lege lata* platná problematika v kontextu aplikační praxe celkem podrobně rozpracovaná, žádoucí legislativní stabilita ani optimální záběr v aplikační praxi pro uplatnění očekávaného účelu v oblasti implementace domácího vězení však dosud dosažena nebyla. Právní úprava obsahuje koncepčně pozitivní prvky a využívání trestu domácího vězení brání spíše praktické nedostatky (absence elektronického monitoringu) než nedostatečná legislativa. Absence monitorovacího systému v praxi představuje hlavní slabinu a nedostatek, přestože naše legislativa elektronickou kontrolu předvídá, tudíž je proto míra ukládání a důvěra soudců velmi nízká. Optimálního účelu trestu domácího může být dosaženo propracovaným modelem založeným na kombinaci elektronického sledování a penitenciární péče, příznivého vlivu probační práce a empatického působení na odsouzeného, orientované na resocializaci a převýchovu v odpovídajícím rámci legislativního systému. Zákonodárce se musí zabývat dotčenými legislativními úpravami a náměty *de lege ferenda*, kterými by se mohlo jeho ukládání a výkon ubírat pro zvýšení efektivity trestu. Závěrem můžeme shrnout, že ukládání trestu domácího vězení umožňuje pokrývat poměrně široké spektrum trestných činů a může patřit mezi nejúčinnější trestní sankce. Teprve čas a ustálená judikatura ukáže, zda současná právní úprava ve spojení s fungujícím systémem elektronického sledování s intenzivní péčí o pachatele bude skutečně dostatečným a funkčním prostředkem ochrany společnosti a současně naplní očekávání a naděje, které jsou na tuto trestní sankci v souladu se zásadou účelnosti v katalogu trestů českého trestního práva hmotného kladeny.